

Sygn. akt II CSK 674/18

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.
przeciwko [...] Towarzystwu Ubezpieczeń [...] Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
i C. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 18 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 27 marca 2018 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej [...] Towarzystwo Ubezpieczeń [...] S.A. w W. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony powodowej P. S.A. w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 marca 2018 r., sygn. akt I AGa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

W skardze kasacyjnej strona powodowa zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 363 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 361 § 1 i 2 k.c. wskutek uznania, iż odszkodowanie, które powinno prowadzić do przywrócenia stanu poprzedniego,

w sytuacji gdy szkoda polegająca na uszkodzeniu infrastruktury kolejowej została naprawiona przez poszkodowanego – podmiot zajmujący się zarządzaniem infrastrukturą kolejową, nie powinno odpowiadać kwocie wydatkowanej na przywrócenie stanu poprzedniego, lecz powinno być proporcjonalnie pomniejszone w zależności od stopnia zużycia; art. 6 k.c. w zw. art. 363 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 361 § 1 i 2 k.c. przez przyjęcie, że strona powodowa nie udowodniła, że poniosła szkodę w wyższej niż wysokość wypłaconego jej odszkodowania (łącznie w kwocie 2 707 959,48 zł), w sytuacji gdy z opinii biegłych wynika, że uzasadniony koszt przywrócenia infrastruktury do stanu przed wypadkiem wyniósł 3 857 672,46 zł, zaś inny wynik opinii biegłych jest jedynie skutkiem uwzględnienia przez biegłych wyraźnego zalecenia Sądu, który nakazał obliczyć szkodę z uwzględnieniem stopnia zużycia infrastruktury kolejowej; art. 6 k.c. w zw. z art. 405 k.c. przez pominięcie, iż strona pozwana nie udowodniła, że w przypadku wypłaty powodowi odszkodowania w wysokości wyznaczonej uzasadnionym kosztem przywrócenia uszkodzonej infrastruktury kolejowej do stanu sprzed zdarzenia, powód byłby wzbogacony kosztem sprawcy szkody i ubezpieczyciela ponoszącego za niego odpowiedzialność.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Skarżący istotnego zagadnienia prawnego upatruje w konieczności wyjaśnienia, czy w przypadku uszkodzenia linii kolejowej wskutek wypadku, charakter tego obiektu, a także specyfika działalności zarządcy infrastruktury kolejowej o znaczeniu państwowym (art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, j.t.: Dz. U. z 2017 r., poz. 2117) uzasadnia przeprowadzenie koniecznej modernizacji uszkodzonej linii kolejowej, tym samym, czy modernizacja stanowi niezbędny, ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy, polegający na uruchomieniu tej linii, przy jednoczesnym zachowaniu parametrów jej eksploatacji takich, jak przed wypadkiem i powinna być uwzględniana przy ustalaniu wysokości szkody, na podstawie art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 363 k.c.

Wiążącej wykładni prawa, a w konsekwencji i odpowiedzi na powyższe zagadnienie prawne udzielił już w tej sprawie Sąd Najwyższy w kasatoryjnym wyroku z dnia 8 września 2017 r., II CSK 857/16 (k. 2947 i n.). W uzasadnieniu stwierdził, że możliwość przywrócenia uszkodzonego przedmiotu do stanu używalności, czyli takiego jak przed wyrządzeniem szkody, nie uzasadnia objęcia odszkodowaniem kosztów naprawy w zakresie zwiększającym majątek poszkodowanego. Pokrycie pełnych kosztów przywrócenia uszkodzonego przedmiotu do stanu używalności, takiego jak przed wyrządzeniem szkody, bez względu na stopień zużycia tego przedmiotu i zastosowanie przy naprawie nowych elementów, jest w świetle art. 361 § 2 k.c. i art. 363 § 1 k.c., uzasadnione tylko wtedy, gdy naprawa nie prowadzi do zwiększenia majątku poszkodowanego. Dalej podkreślił, że infrastruktura kolejowa uszkodzona w wypadku w dniu 28 czerwca 2008 r. wymagała naprawy: przywrócenia do poprzedniego stanu pod względem wszystkich parametrów użytkowych w sposób umożliwiający jej odbiór techniczny. Przy znacznym zużyciu uszkodzonej infrastruktury za racjonalne należy uznać połączenie usunięcia skutków wykolejenia z modernizacją remontowanego odcinka linii kolejowej. Także jednak w takim przypadku koszty modernizacji nie są ponoszone wskutek zdarzenia szkodzącego, a jedynie przy jego okazji i dlatego nie można ich w świetle art. 361 § 2 k.c. i art. 363 § 1 k.c. uznać za składnik szkody i objąć odszkodowaniem. W takich sprawach jak niniejsza, na zakres szkody i odszkodowania nie wpływa też, tak jak ma to miejsce w przypadku

powypadkowych szkód samochodowych, wartość handlowa uszkodzonego obiektu, a to zwiększa w tych sprawach możliwość oddziaływania stopnia zużycia tego obiektu na rozmiar szkody i odszkodowania i im wyższy jest stopień zużycia, tym mniejsza może być szkoda.

Sąd Apelacyjny rozpoznając ponownie sprawę zastosował się do powyższej wykładni prawa. W skardze kasacyjnej nie podniesiono natomiast zarzutów skierowanych przeciwko podstawie faktycznej rozstrzygnięcia.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z 99 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych j.t.: Dz. U. z 2018, poz. 265, ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. 2016, poz. 1667).

a

aj